

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0309

Uplatňování ustanovení Smlouvy týkajících se zásad subsidiarity a proporcionality a úloha vnitrostátních parlamentů v legislativním procesu EU

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 27. listopadu 2025 o uplatňování ustanovení Smlouvy týkajících se zásad subsidiarity a proporcionality a úloha vnitrostátních parlamentů v legislativním procesu EU (2025/2042(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“), zejména na její článek 5 o svěření pravomocí, subsidiaritě a proporcionalitě, čl. 10 odst. 1 o zastupitelské demokracii, čl. 10 odst. 2 o zastoupení občanů EU, čl. 10 odst. 3 o právu občanů EU podílet se na demokratickém životě Unie, článek 11 o participativní demokracii a článek 12 o úloze vnitrostátních parlamentů,
- s ohledem na Protokol č. 1 ke Smlouvě o EU a Smlouvě o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii¹ a na Protokol č. 2 ke Smlouvě o EU a Smlouvě o fungování EU o používání zásad subsidiarity a proporcionality²,
- s ohledem na články 2–6, 15 a 122 Smlouvy o fungování EU,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 7. května 2009 o vývoji vztahů mezi Evropským parlamentem a vnitrostátními parlamenty v rámci Lisabonské smlouvy³, ze dne 16. dubna 2014 o vztazích mezi Evropským parlamentem a vnitrostátními parlamenty,⁴ ze dne 19. dubna 2018 o provádění ustanovení Smlouvy týkajících se

¹ Úř. věst. C 202, 7.6.2016, s. 203, ELI:
http://data.europa.eu/eli/treaty/tfeu_2016/pro_1/oj.

² Úř. věst. C 115, 9.5.2008, s. 206.

³ Úř. věst. C 212 E, 5.8.2010, s. 94.

⁴ Úř. věst. C 443, 22.12.2017, s. 40.

vnitrostátních parlamentů⁵ a ze dne 17. ledna 2024 o provádění ustanovení Smlouvy o vnitrostátních parlamentech⁶,

- s ohledem na své usnesení ze dne 22. listopadu 2023 o návrzích Evropského parlamentu na změnu Smluv⁷, zejména na navrhované změny týkající se zásady subsidiarity a protokolu č. 2,
 - s ohledem na zprávu ze dne 9. září 2024, kterou vypracoval Mario Draghi pod názvem „Budoucnost evropské konkurenceschopnosti“⁸ (Draghiho zpráva),
 - s ohledem na výroční zprávy Komise o uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality a o vztazích s vnitrostátními parlamenty,
 - s ohledem na závěrečnou zprávu pracovní skupiny pro subsidiaritu, proporcionality a scénář „Méně, zato efektivněji“ ze dne 10. července 2018⁹,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 23. října 2018 s názvem „Posílení úlohy zásady subsidiarity a proporcionality při tvorbě politik EU“ (COM(2018)0703),
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro ústavní záležitosti (A10-0224/2025),
- A. vzhledem k tomu, že zásada subsidiarity zakotvená v čl. 5 odst. 3 Smlouvy o EU zajišťuje, že Unie jedná: „v oblastech, které nespadají do její výlučné pravomoci, pouze tehdy a do té míry, pokud cílů zamýšlené činnosti nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy na úrovni ústřední, regionální či místní, ale spíše jich, z důvodu jejího rozsahu či účinků, může být lépe dosaženo na úrovni Unie“;
- vzhledem k tomu, že tato zásada chrání rovnováhu sil v EU;
- vzhledem k tomu, že podle zásady proporcionality zakotvené v čl. 5 odst. 4 Smlouvy o EU nesmí obsah ani forma činnosti Unie překročit rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů Smluv;
- B. vzhledem k tomu, že uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality má zásadní význam pro zajištění demokratické legitimacy a regulačního dopadu a účinnosti EU; vzhledem k tomu, že je nezbytné,

⁵ Úř. věst. C 390, 18.11.2019, s. 121.

⁶ Úř. věst. C, C/2024/5714, 17.10.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2024/5714/oj>.

⁷ Úř. věst. C, C/2024/4216, 24.7.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2024/4216/oj>.

⁸ Draghi, M., „Budoucnost evropské konkurenceschopnosti“, Evropská komise, 9. září 2024, https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_en#paragraph_47059.

⁹ https://commission.europa.eu/document/download/8530a17b-e2b8-4cd4-a68d-597767cfbad7_en?filename=report-task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_en.pdf

aby EU respektovala rozmanitost svých členských států a vyhýbala se zbytečné regulační zátěži pro členské státy a právní subjekty;

- C. vzhledem k tomu, že články 2 až 6 Smlouvy o fungování EU jasně vymezují výlučné, sdílené a podpůrné pravomoci EU;
- D. vzhledem k tomu, že zásady subsidiarity a proporcionality byly poprvé explicitně zmíněny v Maastrichtské smlouvě s cílem vyvážit rostoucí pravomoci Evropské unie a svrchovanost jejích členských států; vzhledem k tomu, že úloha vnitrostátních parlamentů byla posílena protokolem č. 2 ke Smlouvám, který byl přidán Lisabonskou smlouvou, a to zavedením systému včasného varování;
- E. vzhledem k tomu, že od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost v roce 2009 bylo předloženo 577 kontrol subsidiarity a odůvodněných stanovisek vydaných vnitrostátními parlamenty, 3 803 příspěvků vnitrostátních parlamentů, tři žluté karty a žádná oranžová karta;
- F. vzhledem k tomu, že v souladu se zásadami zakotvenými v Lisabonské smlouvě, zejména v protokolu č. 2 o používání zásad subsidiarity a proporcionality, musí celý institucionální rámec EU vyvíjet soustavné a trvalé úsilí o zajištění aktivního zapojení vnitrostátních parlamentů do evropského rozhodovacího procesu; vzhledem k tomu, že je třeba posílit mechanismy žluté a oranžové karty stanovené Lisabonskou smlouvou a že je třeba se zabývat dalším zvyšováním jejich účinnosti;
- G. vzhledem k tomu, že pouze první ze tří postupů žluté karty vedl ke stažení návrhu nařízení¹⁰, druhý vedl k posílené spolupráci mezi 20 členskými státy namísto jednomyslného provádění¹¹ a třetí neměl žádný účinek, ačkoli parlamenty jedenácti členských států předložily 14 odůvodněných stanovisek¹²;
- H. vzhledem k tomu, že systém včasného varování vedl pouze ke dvěma řízením před Soudním dvorem Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“), jejichž cílem bylo posoudit správné uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality; vzhledem k tomu, že Soudní dvůr v obou případech rozhodl, že k porušení zásad subsidiarity a proporcionality nedošlo;

¹⁰ Návrh nařízení Rady ze dne 21. března 2012 o výkonu práva na kolektivní akci v rámci svobody usazování a volného pohybu služeb (COM(2012)0130).

¹¹ Zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce: postup žluté karty byl spuštěn v roce 2013 a v roce 2017 byla přijata posílená spolupráce podle článku 86 Smlouvy o fungování EU.

¹² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/957 ze dne 28. června 2018, kterou se mění směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb (Úř. věst. L 173, 9.7.2018, s. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/957/oj>).

- I. vzhledem k tomu, že přísné dodržování zásad subsidiarity a proporcionality ze strany Komise a spolunormotvůrců může přispět ke snížení regulační zátěže a k efektivnějšímu procesu tvorby právních předpisů;
 - J. vzhledem k tomu, že existuje zavedená praxe každého rotujícího předsednictví Rady Evropské unie s parlamentním rozměrem, kdy se vnitrostátní parlamenty společně s Evropským parlamentem účastní rady meziparlamentních konferencí na různá témata;
 - K. vzhledem k tomu, že vnitrostátní parlamenty jsou do legislativního procesu EU zapojeny jak prostřednictvím zvláštních ustanovení protokolu č. 2 Smlouvy o fungování EU, tak uplatňováním demokratické kontroly nad svými vnitrostátními vládami, které zastupují zájmy členských států v Radě;
 - L. vzhledem k tomu, že článek 122 Smlouvy o fungování EU je určen k použití pouze ve výjimečných a krizových situacích a neměl by být zneužíván k obcházení jiných postupů stanovených Smlouvami, zejména proto, že by to vedlo k vyloučení účasti Parlamentu, což by mohlo oslabit důvěru veřejnosti;
 - M. vzhledem k tomu, že dohled nad Komisí jakožto výkonným orgánem EU by měl vykonávat jak Evropský parlament, tak vnitrostátní parlamenty;
1. znovu potvrzuje zásadní význam zásad subsidiarity a proporcionality pro právní a institucionální rámec EU; připomíná, že zásady subsidiarity a proporcionality by měly být základními prvky přístupu Komise ke zlepšování právní úpravy, který je založen na třech základních procesech hodnocení, posuzování dopadů a konzultací se zúčastněnými stranami; připomíná, že tyto zásady jsou klíčové pro zachování rozdělení pravomocí a zajištění toho, aby opatření EU byla nezbytná a přiměřená;
 2. zdůrazňuje, že základním principem zásady subsidiarity je zajistit, aby byla rozhodnutí přijímána co nejbližší občanům, čímž zůstává zachována schopnost členských států přijímat rozhodnutí a opatření a umožňovat zásah EU v případě, kdy cílů určitého opatření nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, ale z důvodu rozsahu a účinků navrhované činnosti jich může být lépe dosaženo na úrovni EU, přičemž primárním cílem je maximalizovat účinnost a zajišťovat větší blízkost k občanům;
 3. připomíná, že zásady subsidiarity a proporcionality vyžadují, aby opatření přijímaná orgány EU nepřekračovala meze toho, co je přiměřené a nezbytné k dosažení legitimních cílů sledovaných právními předpisy EU;
 4. zdůrazňuje, že koncepce „aktivní subsidiarity“ vypracovaná pracovní skupinou pro subsidiaritu, proporcionality a scénář „Méně, zato

efektivněji“ (dále jen „pracovní skupina“) je založena na konstruktivní spolupráci mezi všemi úrovněmi správy ve všech fázích životního cyklu právních předpisů EU ve prospěch občanů EU;

Úloha Komise

5. vyzývá Komisi, aby při navrhování právních předpisů, které spadají do sdílené pravomoci, postupovala s náležitou péčí a rozvážností; vyzývá Komisi, aby jasně a důkladně definovala právní základ pro činnost EU a zajistila plné respektování pravomocí členských států a náležité uplatňování právních základů; zdůrazňuje, že celý institucionální rámec EU musí vyvíjet soustavné a trvalé úsilí o zajištění aktivního zapojování vnitrostátních parlamentů do evropského rozhodovacího procesu;
6. se znepokojením bere na vědomí, že jako právní základ pro uvolnění 800 miliard EUR na plán ReArm Europe / nástroj týkající se obranné připravenosti Evropy do roku 2030 zvolila Komise článek 122 Smlouvy o fungování EU; vyzývá Komisi, aby přezkoumala právní základ této iniciativy; naléhavě žádá Komisi, aby článek 122 Smlouvy o fungování EU ve všech svých budoucích návrzích interpretovala s ohledem na jeho původní koncepci jako řešení pro mimořádné řešení krizí a v duchu zásady subsidiarity;
7. zdůrazňuje, že každá legislativní iniciativa Komise spadající do sdílených pravomocí musí být striktně podložena důkladným předběžným posouzením dopadů, které kvantifikovaným a odůvodněným způsobem prokáže nezbytnost účinných opatření a volbu nástrojů; požaduje, aby Komise prostřednictvím srovnávací analýzy mezi členskými státy výslovně odůvodňovala, že harmonizace právních předpisů na úrovni EU přináší podstatnou přidanou hodnotu a nepředstavuje skryté rozšíření pravomocí; připomíná záměr Komise, vyjádřený ve sdělení z roku 2018, začlenit do svých pokynů pro zlepšování právní úpravy tabulkový dotazník a využívat jej jako součást posouzení dopadů, hodnocení a důvodových zpráv, které jsou připojeny k jejím legislativním návrhům; vyjadřuje politování nad tím, že to dosud nebylo v praxi splněno; vítá v tomto ohledu tabulkový dotazník pro posuzování subsidiarity, který vypracoval Evropský výbor regionů, a vybízí Komisi, aby jej používala jako základ pro svá posouzení subsidiarity; trvá na tom, že je třeba přísněji kontrolovat používání článků 122 a 352 Smlouvy o fungování EU jako právního základu, a vyzývá k posílení předchozích konzultací s vnitrostátními a regionálními parlamenty s legislativními pravomocemi před navrhováním právních předpisů na úrovni EU;
8. poukazuje na obavy, které jednomyslně vyjádřil výbor pro evropské záležitosti francouzského Senátu¹³, pokud jde o slabý právní základ

¹³ Le Sénat, Commission des affaires européennes, „Dérive normative de l'Union européenne - Rapport d'information“ č. 190 (2024-2025), 4. prosince 2024.

některých legislativních iniciativ EU, rostoucí tendenci upřednostňovat nařízení před směrnici a nadměrné používání prováděcích aktů nebo aktů v přenesené pravomoci;

9. připomíná, že článek 5 protokolu č. 2 ke Smlouvám vyžaduje, aby Komise poskytovala podrobné posouzení, zda byly dodrženy zásady subsidiarity a proporcionality; vyzývá Komisi, aby při posuzování legislativních návrhů prováděla společně s Evropským parlamentem systematictější analýzu subsidiarity a proporcionality; připomíná, že kontroly subsidiarity jsou pro řádnou správu věcí veřejných zásadní a neměly by mít pouze formální význam; vyzývá k větší transparentnosti při uplatňování těchto zásad, přičemž každý legislativní návrh by měl obsahovat podrobné odůvodnění zásahu EU, jeho přidanou hodnotu a přiměřenost opatření vzhledem k jeho cílům;
10. konstatuje, že odpovědi Komise na odůvodněná stanoviska je třeba důkladně posuzovat, i když tato stanoviska nepodporuje velký počet vnitrostátních parlamentů; zdůrazňuje, že je důležité zohledňovat specifickou situaci v jednotlivých členských státech s ohledem na rozmanitost právních tradic a regionální rozdíly v EU; vyjadřuje znepokojení nad skutečností, že není mnoho důkazů o tom, že by Komise v důsledku odůvodněných stanovisek předložených vnitrostátními parlamenty výrazně měnila své návrhy;
11. poukazuje na to, že provádění nových právních předpisů EU může znamenat velmi vysoké náklady pro obce, zejména v odlehlých nebo řídko osídlených oblastech; domnívá se, že obce musí být vybaveny dostatečnými finančními zdroji na provádění právních předpisů EU, aby mohly dodržovat nové právní normy; poukazuje na to, že tyto finanční zdroje by měly odpovídat nákladům obcí na provádění;
12. poukazuje na to, že vnitrostátní parlamenty jen zřídka používají postupy žluté karty nebo oranžové karty; zdůrazňuje, že to není způsobeno nezájmem vnitrostátních parlamentů; konstatuje, že pro omezené využívání postupu žluté karty existuje řada možných vysvětlení, včetně nedostatečné transparentnosti při tvorbě právních předpisů EU, nedostatku znalostí o legislativním procesu EU a časových omezeních; domnívá se, že parlamenty, které tento nástroj nepoužívají, ztěžují dosahování požadované prahové hodnoty; uznává, že stávající postup je příliš těžkopádný a existuje prostor pro zlepšení; v této souvislosti připomíná své dřívější návrhy na prodloužení lhůty pro postupy žluté karty na 12 týdnů a na širší úvahy o možnosti povýšit systém včasného varování na nástroj, který by vnitrostátním parlamentům umožňoval utvářet politiky EU; v tomto smyslu připomíná své poslední usnesení o provádění ustanovení Smlouvy týkajících se vnitrostátních parlamentů, v němž členské státy vyzval, aby zajistily, že vnitrostátní parlamenty budou mít dostatek zdrojů k plnění své ústavní úlohy v oblasti dohledu, a doporučil, aby vnitrostátní parlamenty účinněji využívaly platformu

pro meziparlamentní výměnu informací týkajících se EU (IPEX) a zapojily své regionální parlamenty do fungování mechanismu včasného varování;

13. vítá vytvoření neformálních postupů pro zlepšení koordinace mezi Komisí, Evropským parlamentem a vnitrostátními parlamenty, jako je politický dialog, dialog zpravodajů a webové stránky s názvem „stanoviska vnitrostátních parlamentů a odpovědi Komise“¹⁴; vyzývá Komisi, aby zkoumala možnosti, jak dále zlepšit konzultace s vnitrostátními parlamenty v otázkách subsidiarity, například zřízením „jednotného centra pro subsidiaritu“ založeného na platformě pro meziparlamentní výměnu informací týkajících se EU (IPEX), kde by se shromažďovala a volně zpřístupňovala odůvodněná stanoviska i například příspěvky, stanoviska Evropského výboru regionů, odpovědi Komise a usnesení Evropského parlamentu; domnívá se, že jednotné centrum pro subsidiaritu by bylo vhodným prostorem, v jehož rámci by členské státy mohly Komisi žádat, aby navrhla podpůrné nebo koordinační právní předpisy v oblasti výlučné pravomoci členských států;
14. vítá nedávné úsilí Komise o rozšíření a zdokonalení tabulkového dotazníku pro posuzování subsidiarity v rámci předběžného posuzování dopadů právních předpisů EU s použitím souboru nástrojů pro zlepšování právní úpravy; vyzývá Komisi, aby přezkum subsidiarity lépe integrovala do svého politického cyklu, mimo jiné tím, že hodnocení subsidiarity bude provádět i po interinstitucionálních jednáních, pokud to budou dohodnuté změny vyžadovat;
15. bere na vědomí obavy, že spolupráce Komise s vnitrostátními parlamenty je omezená a probíhá příliš pozdě v legislativním procesu, což následně omezuje schopnost vnitrostátních parlamentů ovlivňovat legislativní návrhy; naléhavě vyzývá Komisi, aby vnitrostátní parlamenty žádala o poskytnutí podnětů již v dřívější fázi, konkrétněji v době, kdy probíhají konzultace;
16. je přesvědčen, že formální a neformální meziparlamentní dialog v dřívější fázi legislativního procesu je klíčem ke správnému provádění zásady subsidiarity; konstatuje, že by mohl mít podobu měsíčních nebo čtvrtletních setkání poslanců Evropského parlamentu s poslanci vnitrostátních parlamentů v duchu článku 9 protokolu č. 1;
17. vyzývá Komisi, aby vždy pečlivě zvažovala, zda by větší koordinace s vnitrostátními orgány byla v konkrétních oblastech lepším řešením než vytváření nových nadnárodních agentur;
18. zdůrazňuje klíčovou úlohu parlamentů v jádru demokracie a potřebu respektovat jasné rozdělení pravomocí mezi různé úrovně evropské liberální demokracie, tj. obecní, regionální, vnitrostátní a evropskou

14 <https://national-parliaments-opinions.ec.europa.eu/home>

úroveň, v souladu se zásadami subsidiarity stanovenými v článku 5 Smlouvy o EU, zajišťovat demokratickou legitimitu a účinný rozhodovací proces a posílit důvěru a spolupráci mezi parlamenty na různých úrovních;

19. vyzývá Komisi, aby ve větší míře zohledňovala stanoviska Evropského výboru regionů prostřednictvím sítě pro sledování subsidiarity, jež vznikla proto, aby napomáhala výměně informací mezi regionálními a místními orgány a EU o různých legislativních návrzích, které poté, co budou přijaty, budou mít přímý dopad na tyto orgány a na oblast jejich činnosti;

Úloha vnitrostátních parlamentů

20. zdůrazňuje, že vnitrostátní parlamenty hrají klíčovou úlohu při prosazování toho, aby EU dodržovala zásadu subsidiarity, a že legislativní proces posílí platnost a demokratickou legitimitu EU a jejích legislativních iniciativ; zdůrazňuje, že je třeba, aby byly právní předpisy EU průběžně kontrolovány a aby se do tohoto postupu aktivněji zapojovaly vnitrostátní parlamenty prostřednictvím mechanismů stanovených ve Smlouvách, včetně postupů žluté karty a oranžové karty; vybízí vnitrostátní parlamenty, aby zvyšovaly svou kapacitu umožňující účinně kontrolovat opatření EU a vznášet proti nim námitky na základě zásad subsidiarity a proporcionality, a tímto způsobem důsledněji a včas kontrolovaly legislativní návrhy a dbaly na to, aby legislativní iniciativy EU respektovaly rovnováhu a sdílení pravomocí mezi EU a jejími členskými státy;
21. připomíná, že vnitrostátní parlamenty vykonávají demokratickou kontrolu nad svými vládami, které zastupují zájmy členských států v Radě; zdůrazňuje, že některé členské státy umožňují aktivnější účast svých vnitrostátních a regionálních parlamentů na evropském legislativním procesu, například tím, že uplatňují výhradu parlamentního přezkumu; vybízí všechny členské státy, aby přijaly opatření, jimiž by zajistily aktivnější účast vnitrostátních parlamentů na utváření jejich vnitrostátních postojů, s cílem posílit demokratickou legitimitu jednání Rady;
22. vítá příspěvky ze 72. plenárního zasedání Konference parlamentních výborů pro záležitosti Evropské unie (COSAC)¹⁵, na němž bylo formulováno doporučení, aby se v zájmu zkvalitnění přezkumu prováděného vnitrostátními parlamenty prodloužila lhůta pro předložení stanovisek z osmi na deset týdnů a aby prahová hodnota pro zahájení postupu žluté karty byla snížena na čtvrtinu odevzdaných hlasů;

¹⁵ <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/8a8629a8930500d90193061cc8e70006/LXXII%20COSAC%20Contribution%20EN.pdf>

23. vyzývá k posílení úlohy vnitrostátních parlamentů v EU zlepšením transparentnosti, dialogu a mechanismů spolupráce mezi vnitrostátními parlamenty a Komisí; zdůrazňuje, že ačkoli vnitrostátní parlamenty nemají vůči Komisi formální přímé pravomoci, které by byly podobné pravomocím Evropského parlamentu, měl by být posílen jejich politický vliv, aby byla zajištěna větší transparentnost a legitimita činnosti Komise;
24. domnívá se, že vnitrostátní parlamenty by měly hrát pozitivnější a proaktivnější roli, například vytvořením zelené karty, která by fungovala na základě nižších prahových hodnot; dále vyzývá k tomu, aby se v rámci příští revize Smluv prodloužila současná osmitýdenní lhůta pro předložení odůvodněných stanovisek vnitrostátními parlamenty podle článku 4 Protokolu č. 1 na dvanáct týdnů; připomíná, že pokud jde o lhůty, Komise již poskytla určitou flexibilitu, když nezapočítává období mezi 20. prosincem a 10. lednem;
25. opakuje, že je třeba posílit strukturální spolupráci spolunormotvůrců EU s vnitrostátními, regionálními a místními zákonodárci; zdůrazňuje, že zásadní úlohu v tomto ohledu hrají Evropský parlamentní týden a meziparlamentní setkání výborů; domnívá se, že pokud by byl každoroční Evropský parlamentní týden rozšířen, získali by poslanci Evropského parlamentu, členové Evropské komise a ministři úřadujícího předsednictví Rady možnost vystoupit před všemi vnitrostátními nebo případně regionálními parlamenty, aby s poslanci jednali o evropské agendě a podávali potřebná vysvětlení;
26. navrhuje zahájit diskusi o přípravě společného politického prohlášení nebo rámcové dohody mezi vnitrostátními parlamenty a Evropským parlamentem, pokud jde o organizaci navrhovaného Evropského parlamentního týdne, s cílem poskytnout soudržnější rámec spolupráce na politické, institucionální a administrativní úrovni; domnívá se, že při navrhování Evropského parlamentního týdne je třeba se poučit ze stávajících a minulých fór, jako je parlamentní týden, který je pořádán v rámci konference o evropském semestru a meziparlamentní konference o stabilitě, hospodářské koordinaci a správě v Evropské unii, jakož i Konference o budoucnosti Evropy; dále se domnívá, že by schůzky politických rodin a shromáždění vnitrostátních a evropských politických skupin v rámci meziparlamentní spolupráce EU mohly přinést přidanou hodnotu v podobě skutečné evropské politické diskuse;
27. domnívá se, že omezené používání postupu žluté karty a neúčinnost postupu oranžové karty ukazují, že stále existuje prostor pro zlepšení a že tyto postupy jsou omezené, protože nemají závazný dopad na legislativní návrhy Komise; domnívá se, že v tomto ohledu je možná lepší koordinace mezi vnitrostátními parlamenty; zdůrazňuje, že lepší spolupráce mezi vnitrostátními parlamenty a Evropským parlamentem by vedla k aktivnějšímu zapojování do legislativních

návrhů EU a že spolupráce prostřednictvím vnitrostátních vlád jakožto prostředníků by vedla k posílení úlohy vnitrostátních parlamentů při utváření právních předpisů EU;

28. zdůrazňuje důležitou úlohu regionálních a místních společenství a naléhavě vyzývá Komisi, aby prozkoumala způsoby, jak jejich příspěvky lépe zohledňovat v legislativních návrzích, jakož i v hodnocení stávajících právních předpisů EU; v této souvislosti se domnívá, že by Komise měla podporovat pořádání veřejných konzultací na místní a regionální úrovni a posílit zapojení občanů a jejich účast na tvorbě politik EU;
29. vybízí orgány EU a regionální parlamenty s legislativními pravomocemi k aktivnějšímu zapojování a přímé vzájemné interakci při plném respektování úlohy a pravomocí vnitrostátních parlamentů; vybízí vnitrostátní parlamenty, aby začleňovaly odůvodněná stanoviska regionálních parlamentů s legislativními pravomocemi do svých konečných odůvodněných stanovisek, která jsou zasílána předsedům Parlamentu, Rady a Komise, pokud jsou dotčeny výlučné regionální pravomoci; opětovně potvrzuje, že článek 12 Smlouvy o EU a protokol č. 1 poskytují vnitrostátním parlamentům právo získávat informace přímo od orgánů EU; navrhuje, aby bylo právo na informace rozšířeno i na regionální parlamenty s legislativními pravomocemi;
30. vyzývá Komisi, aby v souladu s doporučeními Draghiho zprávy zahájila celoevropské šetření s cílem zjistit a analyzovat důvody omezeného výkonu kontrolní kapacity vnitrostátních parlamentů v souvislosti se subsidiaritou; vybízí Komisi, aby využila odborných znalostí a zkušeností vnitrostátních a regionálních orgánů, pokud jde o uplatňování právních předpisů EU a jejich provádění ve vnitrostátním právu;

Úloha Soudního dvora

31. zdůrazňuje, že Soudní dvůr hraje při uplatňování a výkladu zásad subsidiarity a proporcionality v právním rámci EU klíčovou úlohu; zdůrazňuje, že zásada subsidiarity nebyla od svého zavedení jako obecné zásady předmětem intenzivního soudního přezkumu ze strany Soudního dvora; lituje, že se generální advokáti ve svých stanoviscích málo zabývají argumenty týkajícími se subsidiarity;
32. varuje, že zjevná neochota Soudního dvora prosazovat subsidiaritu může vést k tomu, že členské státy nebudou ochotné se na Soudní dvůr vůbec obracet;
33. doporučuje Komisi, aby při konzultacích s členskými státy zajistila, aby vlády poskytovaly důkazy o tom, že zohledňují postoje vnitrostátních a regionálních parlamentů s legislativními pravomocemi;

34. bere na vědomí vnímanou neochotu Soudního dvora důsledně prosazovat subsidiaritu jako smysluplné omezení legislativních opatření EU;
35. konstatuje, že Soudní dvůr je při výkladu otázek sdílené pravomoci také vázán zásadami subsidiarity, neboť soudní výklad právních předpisů se rovná tvorbě právních předpisů;
36. bere na vědomí výklad Soudního dvora, podle kterého nezohlednění zvláštní situace jednoho nebo více členských států při posuzování legislativní iniciativy nepředstavuje porušení zásady proporcionality¹⁶; trvá na tom, že pro tvorbu právních předpisů pro EU jako celek jsou individuální zvláštnosti členských států relevantní;
37. vyjadřuje znepokojení nad rozsudkem Soudního dvora, v němž se uvádí, že neprovedení posouzení dopadů nelze kvalifikovat jako porušení zásady proporcionality¹⁷; vyzývá Komisi, aby bez výjimky prováděla posouzení dopadů a zajistila, že pokud dojde ke změně oblasti působnosti legislativního návrhu, Komise předloží nové posouzení dopadů;
38. zdůrazňuje, že dodržování zásad subsidiarity a proporcionality má klíčový význam pro důvěru občanů v EU a její právní předpisy a veřejnost by o něm měla být v rámci komunikace o jednotlivých legislativních iniciativách jasněji informována;
39. opakuje, že posouzení dopadů by měla být založena na přesných, objektivních a úplných informacích; domnívá se proto, že je nezbytné, aby normotvůrci EU shromažďovali podněty od místních a regionálních orgánů, které jsou schopny poskytnout k různým otázkám ty nejpřesnější informace;
40. vyzývá k provedení průzkumu mezi vnitrostátními parlamenty s cílem posoudit, jaké faktory ovlivňují jejich používání postupu žluté karty a jak vnímají dodržování zásady subsidiarity v rozhodovacím procesu EU;
41. považuje za vhodné provést mezi vnitrostátními zákonodárnými orgány průzkum za účelem získání jejich zpětné vazby ohledně uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality; navrhuje proto, aby Komise takový průzkum provedla s cílem určit, v jakých oblastech a v

¹⁶ Rozsudek Soudního dvora ze dne 18. června 2015, *Estonská republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie*, C-508/13, ECLI:EU:C:2015:403.

¹⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 3. prosince 2019, *Česká republika v. Evropský parlament a Rada Evropské unie*, C-482/17, ECLI:EU:C:2019:1035.

jakém rozsahu by měly být vnitrostátní legislativní orgány nositeli změn;

Závěrečné poznámky

42. požaduje jasnější a důslednější definici a uplatňování zásad subsidiarity a proporcionality s ohledem na přístup založený na aktivní subsidiaritě vypracovaný pracovní skupinou, který zajistí, aby všechny orgány EU sdílely tentýž náhled na tyto základní zásady v legislativním procesu; navrhuje zahájit diskusi o zřízení „soudu pro subsidiaritu“ v rámci budoucího procesu revize Smlouvy;
43. požaduje, aby byly odstraněny nedostatky bránící větší transparentnosti při přípravě legislativních návrhů ze strany Komise, včetně dřívějšího zapojování vnitrostátních parlamentů, aby bylo zajištěno, že budou náležitě zohledňovány otázky subsidiarity;
44. souhlasí se závěrem Draghiho zprávy, že politická a legislativní činnost EU by se měla zaměřovat na oblasti, v nichž má EU skutečně vyšší přidanou hodnotu ve srovnání s politickými kroky na vnitrostátní nebo na nižší než vnitrostátní úrovni; dále naléhavě vyzývá orgány EU, aby přijaly zásadu zdrženlivosti při tvorbě politik a pečlivěji vybíraly budoucí iniciativy a zefektivnily stávající právní předpisy;
45. domnívá se, že stávající právní předpisy EU by měly být pravidelně posuzovány z hlediska proporcionality a přiměřenosti s ohledem na současnou realitu; zdůrazňuje, že umělá inteligence může být zásadní pro odhalování právních nesrovnalostí nebo nepřiměřených účinků, a usnadňovat tak dodržování předpisů a případně řešit nedostatečnou proporcionalitu;
46. navrhuje, aby všechny meziparlamentní činnosti vyvíjené vnitrostátními parlamenty a Evropským parlamentem v rámci protokolu č. 1 Lisabonské smlouvy (včetně COSAC, IPEX, ECPRD atd.) byly lépe využívány a synergicky integrovány a probíhaly ve větší součinnosti s cílem lépe uplatňovat zásady subsidiarity a proporcionality;
47. zdůrazňuje, že poslanci Evropského parlamentu, kteří jsou voleni přímo evropskými občany, mají významné pravomoci při stanovování legislativního programu EU; zavazuje se, že bude využívat práva podnětu podle článku 225 Smlouvy o fungování EU k tomu, aby navrhoval rušení právních předpisů za účelem zmírnění regulační zátěže, přičemž je nutné plně dodržovat zásady subsidiarity a proporcionality;
48. opakuje, že dodržování zásad subsidiarity a proporcionality usnadní lepší tvorbu právních předpisů a bude zmírňovat regulační a byrokratickou zátěž; trvá na tom, že by Komise před předložením legislativního návrhu měla posuzovat, zda lze kýženého pozitivního

dopadu dosáhnout na místní, regionální nebo vnitrostátní úrovni, a v případě nejistoty ohledně nejvhodnější úrovně pro přijetí opatření by měla platit vyvratitelná domněnka ve prospěch nižších úrovní správy;

49. upozorňuje na závěry pracovní skupiny, že by Komise a spolunormotvůrci měli svou práci vyvažovat tak, aby vedla k účinnějšímu provádění, namísto toho, aby zaváděli nové právní předpisy nebo neustále měnili stávající právní předpisy v oblastech, kde jsou tyto předpisy již zastaralé či byly nedávno podstatně revidovány;

◦

◦ ◦

50. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi a vnitrostátním parlamentům.